



Lernforum Bürgerkommune Kodanike kaasatuse ja kodanikuosaluse kujunda- mine Euroopa maapiirkondades

Saksa seminari õppekava

Sisukord:

Moodul	Pealkiri	Lk
1. blokk		
M 1-1	Tervitussõnad ja sissejuhatus	2
M 1-2	Seminari kontseptsioon ja ootused	3
M 1-3	Kodanike kaasatus ja rahvaosalus Baden-Württembergi väikestes omavalitsustes	4
M 1-4	Kohalike vajaduste mõistmine ja nende lülitamine dialoogi	5
M 1-5	Kohalike rahvaosaluse ja kodanikukaasatuse aktivistide motiveerimine ja kaasamine	6
M 1-6	Jätkusuutlike kohalike eesmärkide ja visioonide üheskoos väljatöötamine	7
2. blokk		
M 2-7	Rühmategevuste planeerimine ja meetodite valik	8
M 2-8	Kas kodanike nõukogu on Baden-Württembergi väikestele kohalikele omavalitsustele sobiv mudel?	9
M 2-9	Ühiste jätkusuutliku arengu alaste otsuste langetamine kohalikul tasandil	10
M 2-10	Kodanike kaasatuse ja kodanikuosaluse edukas kavandamine	11
3. blokk		
M 3-11	Kaaskodanike juhendamine: praktilisi lahendusi kodanike kaasatuse ja kodanikuosaluse alal kohalikul tasandil	12
M 3-12	<i>BEreit Büro</i> : kuidas kohalikud elanikud ja omavalitsused tajuvad kodanike omavalitsust (<i>Bürgerkommune</i>)?	13
M 3-13	Hinnangu andmine ja tagasiside	14



Seminar		<i>Lernforum Bürgerkommune</i> (kodanike õpifoorum)	26 tundi
Moodul	M 1-1	Tervitussõnad ja sissejuhatus	1 tund

Keskne eesmärk:

Koostöövilmselise seminarirühma moodustamine

Õpitulemus:

Osalejad

- Mõistavad, kes kuulub millisesse siht-
rühma
- Õpivad üksteist tundma

Sisu:

- Teave osalejate elust ja tööst

Metoodika:

- Avatud ja usaldusliku atmosfääri loomiseks sobilike meetodite kasutamine
- Osalejate kodulinnade visualiseerimine kasutades Baden-Württembergi kaarti



Seminar		<i>Lernforum Bürgerkommune</i> (kodanike õpifoorum)	26 tundi
Moodul	M 1-2	Seminari kontseptsioon ja ootused	1 tund

Peamine eesmärk:

Seminari kontseptsiooni selgitamine
Seminarile esitatavate ootuste väljaselgitamine

Õpitulemus:

Osalejad

- Väljendavad omi ootusi, mis neil seminari osas on
- Tuvastavad võimalikud sarnasused ja erinevused oma ootuste vahel
- Mõistavad seminari korraldaja eesmärke
- Mõistavad, missuguseid teemasid seminaril käsitletakse
- Mõtisklevad, missugused nende ootustest täituvad

Õppesisu:

- Eesmärgid, kursuse ja seminari metoodika
- Teave ootuste kohta

Metoodika:

- Sotsiomeetria ruumis: osalejate huvid ja ootused
- Treeneri lühike sissejuhatus teemasse: seminari eesmärgid ja sisu
- Küsimused



Seminar		<i>Lernforum Bürgerkommune</i> (kodanike õpifoorum)	26 tundi
Moodul	M 1-3	Kodanike kaasatus ja rahvaosalus Baden-Württembergi väikestes omavalitsustes	1 tund

Peamine eesmärk:

Kaardistada rahvaosaluse ja kodanikukaasatuse olukorda Baden-Württembergi maapiirkondades

Õpitulemus:

Osalejad

- Avaldavad arvamust rahvaosaluse ja kodanikukaasatuse kohalike tingimuste üle
- Mõistavad sihtrühmade (poliitikud, teenistujad, rahvas) nägemuste sarnasusi ja erinevusi
- Avardavad arusaama isiklike hoiakute ja rolli tähtsusest
-

Õppesisu:

- Rahvaosaluse ja kodanikukaasatuse võimalused ja riskid maapiirkondades
- Rahvaosaluse ja kodanikukaasatuse kohalikud vormid ja väljakutsed
- Sihtrühmade (poliitikud, teenistujad, rahvas) erinevad nägemused

Metoodika:

- Treeneri lühike sissejuhatus teemasse
- Sihtrühmadest tulenevalt valitud rühmatöö: rahvaosaluse ja kodanikukaasatuse võimalused ja väljakutsed Baden-Württembergi maapiirkondades erinevate sihtrühmade vaatenurgast
- Arutelude tulemuste koondamine plenaarkoosoleku jaoks
- Täiendav spetsialisti sisend treenerilt



Seminar		<i>Lernforum Bürgerkommune</i> (kodanike õpifoorum)	26 tundi
Moodul	M 1-4	Kohalike vajaduste mõistmine ja nende lülitamine dialoogi	1.5 tundi

Peamine eesmärk:

Kohalike vajaduste mõistmine ja nende lülitamine dialoogi

Õpitulemus:

Osalejad

- Mõtisklevad, kuidas selgitada välja kohalikkude huvitatust rahvaosaluse ja kodanikukaasatuse suhtes
- Aimavad ette võimalusi ja riske
- Arutlevad võimaluste üle, mida pakub kohalikele probleemidele süstemaatiline lähenemine
- Arendavad arusaamist protseduuridest (nii formaalsetest kui mitteformaalsetest), mida oleks Baden-Württembergis võimalik kasutada

Õppesisu:

- Võimalused ja riskid kohalike probleemide määramisel
- Näiteid kohalike probleemide edukast määramisest
- Metoodilisi soovitusi kohalike probleemide määramiseks

Metoodika:

- Treeneri lühike sissejuhatus teemasse
- Peegeldusetapp: kuidas me teeme kindlaks kohalikke probleeme?
- Antud meetodi võimaluste ja riskide süstemaatiline kogumine kasutamiseks plenaarkoosolekul
- Treeneripoolne täiendav sisend selgitamiseks probleemide käsitlemise meetodeid
- Avatud küsimuste ja vastuste voor plenaarkoosolekul



Seminar		<i>Lernforum Bürgerkommune</i> (kodanike õpifoorum)	26 tundi
Moodul	M 1-5	Kohalike rahvaosaluse ja kodanikukaasatuse aktivistide motiveerimine ja kaasamine	3 tundi

Peamine eesmärk:

Kohalike rahvaosaluse ja kodanikukaasatuse aktivistide motiveerimine ja kaasamine

Õpitulemus: Osalejad <ul style="list-style-type: none">▪ Toovad oma kogemustel põhinevaid näiteid näiteid rahvaosalust ja kodanikukaasatust toetavatest ning takistavatest asjaoludest▪ Töötavad välja arusaama sihtrühmade spetsiifilistest vajadustest, nii et need tunneksid endaga arvestamist▪ Arutlevad selle üle, kuidas kaasamise vormid on muutunud▪ Tutvuvad sissejuhatusega kodanikukaasatuse erinevatesse ootustesse ja motiividesse▪ Arendavad arusaama sellest, mida teenistujad, poliitikut ja tavakodanikud võiksid rahvakaasatuse suurendamiseks teha▪ Pakuvad välja, mida nemad saaksid panustada kodanikukaasatuse tugevdamisse enda tingimustes	Õppesisu: <ul style="list-style-type: none">▪ Kaasamise muutuvad vormid▪ Asjaolud, mis toetavad ja pärsivad rahvaosalust▪ Eduka kaasamise praktilised raamtin-gimused▪ Omandatud uute teadmiste ja oskuste ülekandmine osalejate enda olukorda
--	--

Metoodika:

- Treeneri lühike sissejuhatus teemasse
- Töö kahe-kolmeliikmelistes rühmades: Mille abil on võimalik tõmmata inimesi osalema? Mis on sinu osalemist varem takistanud?
- Arutelude tulemuste süstemaatiline kogumine plenaar koosoleku jaoks
- Täiendav sisend: Kaasamisemeetodite tähtsad aspektid: motivatsioon, ootused, sotsiaalsete rühmade valmisolek kaasata, kaasamise alustamine
- Paradoksi esitamine: "10 tulekindlat nippi kaasamise ärahoidmiseks"
- Maailmakohvik nelja keske küsimuse läbiarutamiseks, kasutades kümnest nipist nelja Millised on nõuannetele vastupidiselt toimimise praktilised tagajärjed? Kui hästi suudan ma tegelikult vastupidiselt toimida? Mida ma võiksin järgmine kord teha paremini? Kuidas ma saaksin järgmine kord hankida endale suurema edu saavutamiseks rohkem tuge?
- Tööleht iseseisvaks täitmiseks: Missuguseid konkreetseid meetmeid pean ma isiklikult võtma tarvitusele, et saavutada rohkemat kaasatust?

Seminar		<i>Lernforum Bürgerkommune</i> (kodanike õpifoorum)	26 tundi
----------------	--	---	----------



Moodul	M 1-6	Jätkusuutlike kohalike eesmärkide ja visioonide üheskoos väljatöötamine	3 tundi
--------	-------	--	---------

Keskne eesmärk:

Jätkusuutlike kohalike eesmärkide ja visioonide üheskoos väljatöötamine

Õpitulemus:

Osalejad

- Omandavad arusaama koos tegutsemise eesmärkide ja visioonide tähtsusest kohalikul tasandi
- Omandavad arusaama süsteemist, mis on eesmärkide “puude taga”
- Teavad probleeme, mis on seotud eesmärkide ja abinõude sõnastamisega
- Oskavad nimetada võimalusi ja riske, mida poliitikud, ametnikud ja tavakodanikud seostavad eesmärkide loogilise raamistikuga

Õppesisu:

- Eesmärgi sõnastamise meetod
- Osalemise paradoksid
- Omavalitsuste eesmärkide raamistike võimalused ja riskid
- Väljakutsed, mis kaasnevad osalusdemokraatia arendamise raamistiku eesmärkidega
- Osalusdemokraatia eesmärkide raamistike kujundamise eelised ja probleemid nähtuna eri sihtrühmade poolt

Metoodika:

- Treeneri lühike sissejuhatus teemasse
- Treeneripoolne eesmärkide puu meetodi selgitus kahe näite varal
- Omavalitsuste nägemuste jaoks ettepanekute kogumine plenaarikoosolekul
- Rühmatöö: väljavalitud nägemuste eesmärkide ja abinõude sõnastamine
- Rühmade esitlused
- Nägemuste, eesmärkide ja abinõude sõnastamisel tekkinud probleemide kogumine
- Rühmaöö sihtrühmiti: nägemuste, eesmärkide ja abinõude kaasava arengu plussid ja miinused erinevate sihtrühmade seisukohast
- Tulemuste esitlemine ja arutelu
- Esimest blokki lõpetav avatud tagasisidering



Seminar		<i>Lernforum Bürgerkommune</i> (kodanike õpifoorum)	26 tundi
Moodul	M 2-7	Rühmategevuste planeerimine ja meetodite valik	3 tundi

Keskne eesmärk:

Tingimuste kujundamine rühmatöök ja meetodite tutvustus

Õpitulemus:

Osalejad

- Tutvustavad oma varasemaid rahvaosaluse kogemusi
- Süvendavad arusaama sellest, missugused asjaolud mängivad rolli osalusprotsessi kavandamise ja ettevalmistamise juures
- Tutvuvad sissejuhatusega "tulevikuostingute" ja "kodanike nõukogu" meetodite kasutamisse
- Süvendavad arusaama sellest, kuidas "tulevikuostingute" meetodit rühmatöös kasutada saab

Õppesisu:

- Osalusprotsessi kavandamise ja ettevalmistamise raamtingimused ja vajalik teave
- "Tulevikuostingute" meetod
- "Kodanike nõukogu" meetod

Metoodika:

- Tutvumisring: Mida oled sa viimasel kolmel nädalal seoses rahva osalemise või kodaniku kaasatusega kogenud või mõelnud?
- Treeneri lühike sissejuhatus teemasse
- Rühmatöö: "Missugune teave ja raamtingimused on vajalikud osalusprotsessi ettevalmistamiseks?"
- Plenaar koosoleku tulemuste kui mõistekaardi kogumine
- Planeerimise ja meetodite valiku alane avatud küsimuste voor
- Treeneripoolne "tulevikuostingute" meetodi tutvustus
- Treeneripoolne "kodanike nõukogu" meetodi ja modereerimistehnika "dünaamiline vahendamine" tutvustus



Seminar		<i>Lernforum Bürgerkommune</i> (kodanike õpifoorum)	26 tundi
Moodul	M 2-8	Kas kodanike nõukogu on Baden-Württembergi väikestele kohalikele omavalitsustele sobiv mudel?	1.5 tundi

Keskne eesmärk:

Tutvumine “kodanike nõukogu” võimaluste ja piiridega

Õpitulemus:

Osalejad

- Tutvuvad “kodanike nõukogu” toimimisega
- Suudavad hinnata, mil määral on “kodanike nõukogu” meetodika sobilik nende enda kohalikes tingimustes
- Süvendavad arusaamist poliitikute, ametnike ja tavakodanike erinevatest vaatekohtadest

Õppesisu:

- “Kodanike nõukogu”: järjestus ja vahendustehnikad

Metoodika:

- Treeneripoolne väliseksperti tutvustus ning eksperti esitlus kodanike nõukogude tegevusest
- Modereeritud ekspertdiskussioon kogunud spetsialisti osalusel kodanike nõukogude teemal
- Küsimused ja vastused plenaar koosolekul



Seminar		<i>Lernforum Bürgerkommune</i> (kodanike õpifoorum)	26 tundi
Moodul	M 2-9	Ühiste jätkusuutliku arengu alaste otsuste langetamine kohalikul tasandil	3 tundi

Keskne eesmärk:

Eelduste loomine jätkusuutliku arengu jaoks

Õpitulemus: Osalejad <ul style="list-style-type: none">▪ Süvendavad arusaama jätkusuutlikkuse tagamise protsessi kavandamise tähtsusest▪ Saavad aru omavahel seotud kvaliteedikriteeriumitest▪ Süvendavad arusaamist poliitikute, ametnike ja tavakodanike erinevatest vaatekohtadest	Õppesisu: <ul style="list-style-type: none">▪ Jätkusuutlikuosalusprotsessi kvaliteedikriteeriumid▪ Näited kodanikuosaluse ning seotuse edandamisest juhendmaterjalidest rõhuasetusega väikestele omavalitsustele
---	--

Metoodika:

- Treeneri lühike sissejuhatus teemasse
- Unlingeni kohaliku omavalitsuse kodanikuosaluse reeglistiku tutvustus
- Unlingeni reeglitel põhinev rühmatöö:
 - Ühisarusaamade kujundamine
 - Reegli vastuvõtmise või tagasilükkamise tõendamine
 - Poliitikute, ametnike ning tavakodanike erinevate vaatekohtade väljaselgitamine
 - Arutelu antud olukorra ülekantavusest oma kohalikule omavalitsusele
- Arutelude tulemuste süstemaatiline kogumine plenaarkoosoleku jaoks
- Täiendav sisend: otsustusreeglite roll planeerimises ja osalusprotsessi kokkuvõtted
- Nõuandeid treenerilt osalusprotsessi kindlustamiseks



Seminar		<i>Lernforum Bürgerkommune</i> (kodanike õpifoorum)	26 tundi
Moodul	M 2-10	Kodanike kaasatuse ja kodanikuosaluse edukas kavandamine	3 tundi

Keskne eesmärk:

Seminari tulemuste rakendamise julgustamine kohalikul tasandil

Õpitulemus:

Osalejad

- Saavad teadmisi projekti plaani visandamiseks
- Annavad tagasisidet sellest, mida nad on seminari käigus seni omandanud
- Planeerivad ja kirjutavad üles, mida nad soovivad avalikkuse kaasamise ja kodanikuosaluse alal kohalikus omavalitsusesteha

Õppesisu:

- Ülevaade projekti kavandamisest

Metoodika:

- Treeneri lühike sissejuhatus teemasse
- Projekti plaani visandamine iseseisva rühmatööna: Reaalse projekti kavandamine koduasula jaoks
- Osalejate ühisarutelu projekti teemadel
- Projekti plaani visandi iseseisev läbivaatamine
- Isikliku küsimuse/väljakutse sõnastamine postkaardile; see saadetakse osalejatele treeneri poolt eelnevalt kokku lepitud ajal
- Küsimused ja vastused plenaarkoosolekul
- Tagasiside ring



Seminar		<i>Lernforum Bürgerkommune</i> (kodanike õpifoorum)	26 tundi
Moodul	M 3-11	Kaaskodanike juhendamine: praktilisi lahendusi kodanike kaasatuse ja kodanikuosaluse alal kohalikul tasandil	1.5 tundi

Keskne eesmärk:

Vastastikune toetus erinevatele vaatenurkadele läbi teadmiste jagamise ja avatuse

Õpitulemus:

Osalejad

- Tutuvad kaaskodanike juhendamise meetodikaga
- Kujundavad kaasosalejate kontaktvõrgustiku
- Mõistavad teiste inimeste teadmiste ja vaatekohtadega arvestamise tähtsust rahvaosaluses ja kodanikukaasatuses

Õppesisu:

- Praktiliste kogemuste levitamine
- Kaaskodanike juhendamine kui meetod

Metoodika:

- Treeneri lühike sissejuhatus teemasse
- Treeneripoolne “Pro Action Café” meetodi tutvustus
- Küsimuste koondamine
- Kaaskodanike juhendamine – kolm küsimust kolmes voorus
- Teadmiste ja edasiste sammude alane ühisaruanne



Seminar		<i>Lernforum Bürgerkommune</i> (kodanike õpifoorum)	26 tundi
Moodul	M 3-12	<i>BEreit Büro</i> : kuidas kohalikud elanikud ja omavalitsused tajuvad kodanike omavalitsust (<i>Bürgerkommune</i>)?	2.5 tundi

Keskne eesmärk:

Kümme aastat “kodanike omavalitsuse” tegevust Riegel am Kaiserstuhl’ isannavad inspiratsiooni

Õpitulemus:

Osalejad

- Määratlevad *BEreit-Büro* praegust rolli
- Mõistavad *BEreit-Büro* arengut ja teavad selles protsessis aktiivselt osanute rolle

Õppesisu:

- Praktiliste kogemuste levitamine

Metoodika:

- Esinejate vestlused (professionaalid ja vabatahtlikud)
- Küsimustepõhine diskussioon



Seminar		<i>Lernforum Bürgerkommune</i> (kodanike õpifoorum)	26 tundi
Moodul	M 3-13	Hinnangu andmine ja tagasiside	1 tund

Keskne eesmärk:

Seminaritöö tõhustamise võimaluste väljaselgitamine

Õpitulemus:

Osalejad

- Hindavad seminarist saadud õppetunde

Õppesisu:

- Praktiliste kogemuste levitamine
- Tagasiside meetod

Metoodika:

- Avatud tagasiside plenaarkoosolekul
- Tagasiside valgusfoori meetodil

Viimati uuendatud: oktoober 2014
Täiendav informatsioon: www.quapro.eu

Kontakt:

forum für internationale entwicklung + planung (finep)
forum for international development + planning

Plochinger Straße 6

73730 Esslingen

Germany

www.finep.org // info@finep.org



This paper has been funded with support from the European Commission and the Baden-Württemberg Foundation. It reflects the views of the project team only: neither the Commission nor the Baden-Württemberg Foundation can be held responsible for any use which may be made of the information con-